

УДК 351.81.07:351.862

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВЗАЄМОДІЇ ДЕРЖСПЕЦТРАНССЛУЖБИ З ІНШИМИ СУБ'ЄКТАМИ СИСТЕМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

О. П. Баранов,

заступник Голови Адміністрації Державної спеціальної служби транспорту, полковник, аспірант кафедри глобалістики, євроінтеграції та управління національною безпекою, Національна академія державного управління при Президентові України

У статті здійснено аналіз правових та організаційних проблем підвищення ефективності Державної спеціальної служби транспорту з урахуванням специфіки її здійснення в умовах особливого періоду, зокрема проведення анти-терористичної операції, і в мирний час. Установлено, що діяльність і функціонування Державної спеціальної служби транспорту як суб'єкта державного органу влади, може оцінюватися за показниками досягнення цілей функціонування органу та ефективності діяльності.

Основним же критерієм ефективності функціонування Держспецтрансслужби як суб'єкта національної безпеки держави є оцінка здатності суб'єкта за найменших витрат найбільш якісно забезпечити захист національних інтересів, тобто ефективність діяльності державного органу.

Досліджено стан правового регулювання діяльності Державної спеціальної служби транспорту з іншими суб'єктами системи національної безпеки держави та питання організації взаємодії у цій сфері. Обґрунтовано, що структура і модель Державної спеціальної служби транспорту порівняно з іншими військовими і невійськовими формуваннями за своїми завданнями охоплюють усі важливі чинники, що забезпечують стійке функціонування транспортної інфраструктури в різних умовах.

Ключові слова: Державна спеціальна служба транспорту, національна безпека, інші військові формування, транспортна інфраструктура.

O. P. Baranov,

vice-chairman of Administration of Government special service of transport, colonel, Postgraduate student of the National Academy for Public Administration under the President of Ukraine

INCREASE OF EFFICIENCY OF COOPERATION OF DERZHSPETSSTRANSSLUZHBI WITH OTHER SUB'EKTYMI SYSTEMS OF NATIONAL SAFETY OF THE STATE

The article is devoted to the analysis of legal organizational problems of increase of efficiency of the State special service of transport taking into account the specifics of its implementation in the conditions of anti-terrorist operations. Investigated the status of legal regulation of activity of the State special service of transport with other subjects of the national security state and the organization of interaction in this sphere. Performed by the author the analysis suggests that the activities and operations of the State special service of transport as the subject of a public authority, can be evaluated using several indicators: – to assess the achievement of the functioning of the authority; – assess the effectiveness of activities. The main criterion of efficiency of functioning of Dispatcherskuyu, as the subject of national security is to assess the ability of the entity at the lowest cost efficiently provide as much as possible the range of national interests, i.e. the efficiency of state authority.

The structure and the model of the State special service of transport in comparison with other military and non-military formations in tasks covers all the important conditions to ensure the sustainable running of the transport infrastructure in the conditions of the special period in times of peace.

Key words: Government special service of transport, national safety, other military formations, transport infrastructure.

A. П. Баранов,

заместитель Главы Администрации Государственной специальной службы транспорта, полковник, аспирант кафедры глобалістики, євроінтеграції и управления национальной безопасностью, Национальная академия государственного управления при Президенте Украины

ПОВЫШЕНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ ГОСПЕЦТРАНССЛУЖБЫ С ДРУГИМИ СУБЪЕКТАМИ СИСТЕМЫ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ГОСУДАРСТВА

В статье осуществлен анализ правовых и организационных проблем повышения эффективности Государственной специальной службы транспорта с учетом специфики ее осуществления в условиях особого периода, в частности проведения антитеррористической операции, и в мирное время. Установлено, что деятельность и функционирование Государственной специальной службы транспорта как субъекта государственного органа власти может оце-

© Баранов О. П., 2015

ніваться по показателям достижения целей функционирования органа и эффективности деятельности. Основным же критерием эффективности функционирования Госспецтрансслужбы как субъекта национальной безопасности государства является оценка способности субъекта при наименьших затратах наиболее качественно обеспечить защиту национальных интересов, т.е. эффективность деятельности государственного органа.

Исследовано состояние правового регулирования деятельности Государственной специальной службы транспорта с другими субъектами системы национальной безопасности государства и вопросы организации взаимодействия в этой сфере. Обосновано, что структура и модель Государственной специальной службы транспорта в сравнении с другими военными и невоенными формированиями по своим задачам охватывает все важные факторы, обеспечивающие устойчивое функционирование транспортной инфраструктуры в разных условиях.

Ключевые слова: Государственная специальная служба транспорта, национальная безопасность, другие военные формирования, транспортная инфраструктура.

Постановка проблеми. Система забезпечення національної безпеки в Україні в цілому відповідала вимогам, які постали перед державою в перші роки незалежності. Однак характер безпекового середовища, яке сформувалося на початку 2014 р. унаслідок суттєвого розширення спектра викликів і загроз, висуває нові вимоги до системи забезпечення національної безпеки України і потребує її вдосконалення, переосмислення стратегічних пріоритетів. Зміна розміщення сил на міжнародній арені, скорочення озброєнь, процес реформування Збройних Сил, Прикордонних військ, внутрішніх військ МВС України та інших силових структур, у тому числі і Державної спеціальної служби транспорту (далі – Держспецтрансслужби), спрямований на кількісні та якісні зміни в їх складі, зумовили необхідність пошуку нових напрямів підвищення ефективності дій військ. У цих умовах одним із найбільш раціональних шляхів підвищення ефективності функціонування Воєнної організації держави є вдосконалення організації взаємодії її складових на всіх рівнях – від стратегічного до тактичного, швидка переорієнтація на виконання завдань в умовах проведення антитерористичної операції [1].

Запорукою успішного функціонування, тобто досягнення цілей діяльності будь-якого державного органу управління, в тому числі і Держспецтрансслужба, є науково обґрунтований вибір її цільової, функціональної та організаційної структур, упорядкування технологічних управлінських та операційних (процедурних) процесів, налагодження чіткої взаємодії по горизонталі і вертикалі, особливо між виконавцями і керівниками. Оцінка досягнення цілей діяльності Держспецтрансслужби як суб'єкта державного органу влади з різними суб'єктами здійснюється з різних позицій.

Так, оцінюючи діяльність Держспецтрансслужби як державного органу, об'єктом аналізу вважають не сам суб'єкт державного органу влади, а результат його діяльності та ефективність управління, адже орган управління є тільки організаційною структурою, що забезпечує отримання необхідного результату діяльності. Оцінка ефектив-

ності функціонування Держспецтрансслужби являє собою самостійну складну проблему теорії державного управління. Складність цієї проблеми полягає у тому, що на практиці важко оцінити діяльність Держспецтрансслужби як органу державної влади, чітко окреслити, які саме чинники безпосередньо впливають на цю категорію.

Аналіз останніх публікацій. На сьогодні серед науковців відсутня єдина думка щодо методології оцінювання функціонування суб'єкта державного органу, що реалізує державну політику у сфері транспорту та інфраструктури в системі забезпечення національної безпеки. Аналіз наукової фахової літератури засвідчує, що значний внесок у дослідження питань оцінювання системи державного управління зробили такі зарубіжні та вітчизняні науковці, як: І.Артим, Г.Атаманчук, Р.Білик, К.Вайс, Е.Ведунг, А.Гошко, О.Гриценко, В.Данн, В.Дзюндзюк, Р.Зоді, Р.Каплан, О.Кілієвич, О.Кулинич, Р.Лайкерт, М.Лендел, М.Лесечко, Л.Лисакова, Н.Нижник, В.Новосад, Д.Нортон, О.Оболєнський, Г.Одинцова, Л.Пал, Л.Приходченко, Т.Проценко, Г.Райт, Р.Рудніцька, В.Тертичка, А.Чемерис, О.Чемерис, В.Шульга, І.Юхтман.

Однак, незважаючи на численні наукові розвідки, дослідження проблем оцінювання Державної спеціальної служби транспорту як суб'єкта державного органу влади ускладнюються як через недостатність розробки понять та категорій з теорії оцінювання, так і труднощі практичного застосування запропонованих методик оцінювання [8]. Публікації з питань розробки концептуальної моделі системи національної безпеки здебільшого стосуються впровадження комплексу стандартів, які охоплюють тільки діяльність основних сил національної безпеки. Питання ж практичної значущості Держспецтрансслужби і взаємодії її з іншими суб'єктами, а також методології моделювання системи взаємодії силових структур, зокрема зі згаданою службою, у наукових дослідженнях практично не висвітлені.

Формулювання мети статті. Мета статті – визначення показника підвищення ефективності організації взаємодії Держспецтрансслужби з

іншими суб'єктами системи національної безпеки держави, математичне формулювання та розробка методики оцінки ефективності організації взаємодії між цими двома суб'єктами.

У статті розроблено методику розрахунку показників структурно-функціональної подібності завдань двох військових формувань та оцінки ефективності організації їх взаємодії, надані пропозиції щодо їх реального впровадження.

Необхідною передумовою належного захисту національних інтересів та протидії існуючим загрозам є створення та ефективне функціонування системи забезпечення національної безпеки, в якій значну роль відіграє Держспецтрансслужба як суб'єкт національної безпеки України. Ця служба здійснює формування та реалізує державну політику у сфері транспорту, дорожнього господарства та інфраструктури, призначена для забезпечення стійкого функціонування транспорту в мирний час та в умовах воєнного і надзвичайного стану з метою забезпечення діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Останнім часом у військових виданнях з'явилася низка наукових статей, присвячених розвитку теоретичних основ підвищення ефективності взаємодії сил і засобів національної безпеки держави, зокрема Державної прикордонної служби України, з Міністерством внутрішніх справ України, Службою безпеки України в процесі спільного виконання завдань охорони державного кордону [1] та забезпечення національної безпеки України. Разом з тим поза увагою науковців залишається проблема оцінки підвищення ефективності організації взаємодії Державної спеціальної служби транспорту як суб'єкта сил і засобів національної безпеки з іншими силами і засобами. Тому об'єктом дослідження в статті є розгляд організації і підвищення ефективності взаємодії між суб'єктами (силами) безпеки держави та ефективних механізмів і методів оцінки ефективності організації взаємодії.

Як відомо, дві системи, об'єднуючись в одну надсистему, за умови належної взаємодії мають великі можливості досягти значно більшого ефекту, ніж ефекту, якого б вони досягли, діючи незалежно. Ця закономірність спонукає до пошуку нових підходів до організації взаємодії військових формувань (ВФ) при виконанні ними службово-бойових завдань. У статті на прикладі двох суб'єктів (військових формувань) при одночасному виконанні як спільних, так і окремих завдань розглянуто ефективність взаємодії Державної

спеціальної служби транспорту з іншими силами і засобами національної безпеки.

У процесі розгляду цього питання розраховано показник ефективності організації взаємодії двох військових формувань, який за фізичним змістом характеризує відношення загальної кількості встановлених напрямів взаємодії до загальної кількості напрямів взаємодії, які потрібно встановити в процесі її організації. Отже, можна стверджувати, що організація та здійснення взаємодії між структурно-функціональними елементами різних суб'єктів взаємодії доцільна, якщо при цьому гарантується системний (емерджентний) ефект, тобто підвищення ефективності виконання ними своїх завдань. Тож оцінку ефективності організації взаємодії доцільно здійснювати і за завданнями суб'єктів взаємодії, і за напрямками взаємодії, під якими розуміються парні поєднання завдань суб'єктів взаємодії, що можуть виконуватися незалежно і потребують певної форми взаємодії (спільних дій, узгоджених дій, допомоги, взаємодопомоги) [3]. Ефективність організації взаємодії – це ступінь реалізації заздалегідь визначених напрямів взаємодії.

Слід зазначити, що взаємодія організується між структурними елементами різних суб'єктів взаємодії. Згідно із класифікацією, наведеною в [5], взаємодію, яка організується і здійснюється при застосуванні різних способів дій, називатимемо *функціональною*, а ту, яка організується і здійснюється між структурними елементами різних її суб'єктів, – *структурною*. І, нарешті, взаємодія, що організується між структурними елементами різних суб'єктів взаємодії, кожний із яких діє у певний спосіб, називається *структурно-функціональною*.

Під напрямом взаємодії розуміється поєднання двох елементів (структурних, функціональних або структурно-функціональних) загального простору взаємодії, між якими має бути налагоджена взаємодія під час виконання певних завдань суб'єктами взаємодії.

Напрями структурно-функціональної взаємодії визначаються *функціональним базисом взаємодії*

$$W^f = (w_{k_1 k_2}^f), k_1 \in K, k_2 \in K \quad (1)$$

та *структурним базисом взаємодії*

$$W^s = (w_{u_1 u_2}^s), u_1 \in U, u_2 \in U, \quad (2)$$

де $w_{k_1 k_2}^f = \begin{cases} 1, \text{якщо взаємодія між ФЕ } k_1 \text{ та } k_2 \text{ доцільна, } k_1 \in K, k_2 \in K; \\ 0 - \text{у протилежному випадку} \end{cases}$

$w_{u_1 u_2}^s = \begin{cases} 1, \text{якщо взаємодія між СЕ } u_1 \text{ та } u_2 \text{ доцільна, } u_1 \in U, u_2 \in U. \\ 0 - \text{у протилежному випадку} \end{cases}$

Наведемо формальне визначення показника ефективності взаємодії в процесі виконання завдань СВ₁ та СВ₂. Напрями структурно-функціональної взаємодії визначаються шестиіндексною матрицею $w_{ij}^{sf}(u_1, k_1, u_2, k_2) = C_{i,j,u_1,u_2}^s Z_{u_1,k_1} C_{i,j,k_1,k_2}^f Z_{u_2,k_2}$ де i, j – номер відповідно завдання СВ₁ та СВ₂; u_1, u_2 – номер відповідно структурного елемента СВ₁ та СВ₂; k_1, k_2 – номер відповідно функціонального елемента СВ₁ та СВ₂;

$$C_{i,j,u_1,u_2}^s = Y_{i,u_1}^{(1)} W_{u_1,u_2}^s Y_{j,u_2}^{(2)}, \quad (2)$$

$$C_{i,j,k_1,k_2}^f = X_{i,k_1}^{(1)} W_{k_1,k_2}^f X_{j,k_2}^{(2)}, \quad (3)$$

елементи якої дорівнюють одиниці, якщо організація взаємодії на напрями $(iu_1, k_1) \Leftrightarrow (ju_2, k_2)$ доцільна, і нулю, якщо вона недоцільна.

Тоді кількість напрямів взаємодії, реалізація яких потрібна при виконанні j -го завдання СВ₁ та j -го завдання СВ₂, розраховується за формулою

$$C_{ij} = \sum_{u_1=1}^r \sum_{k_1=1}^r \sum_{u_2=1}^r \sum_{k_2=1}^r w_{ij}^{sf}(u_1, k_1, u_2, k_2) = \sum_{u_1=1}^r \sum_{k_1=1}^r \sum_{u_2=1}^r \sum_{k_2=1}^r C_{i,j,k_1,k_2}^s Z_{u_1,k_1} C_{i,j,k_1,k_2}^f Z_{u_2,k_2}. \quad (4)$$

Сукупність цих показників становить матрицю $C = (C_{ij})$, $i \in I, j \in J$. Суму елементів матриці

$$C = (C_{ij}) \quad N = \sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^n C_{ij},$$

що характеризує загальну кількість напрямів взаємодії, які потрібно встановити в процесі її організації, називатимемо *директивною ефективністю організації взаємодії*.

При цьому величини $N_i = \sum_{j=1}^n C_{ij}$ $M_j = \sum_{i=1}^m C_{ij}$ характеризують кількість напрямів, які потрібно встановлювати при виконанні j -го завдання СВ₁ та j -го завдання СВ₂.

Нехай існує певний план взаємодії двох військових формувань ВФ₁ із ВФ₂. Додатком до цього плану є система інструкцій щодо організації взаємодії в об'єднаннях, з'єднаннях (частинах, підрозділах) ВФ₁ та ВФ₂. Ці документи повністю розкривають організацію взаємодії. План організації взаємодії характеризується певною кількістю встановлених напрямів взаємодії при виконанні різних завдань суб'єктами взаємодії.

Кількість напрямів взаємодії, що встановлені для виконання j -го завдання ВФ₁ та j -го завдання

ВФ₂, позначимо $C_{ij}^{(0)}$. При цьому сума $N^{(0)} = \sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^n C_{ij}^{(0)}$

характеризує загальну кількість установлених напрямів взаємодії і називається реалізованою ефективністю організації взаємодії. Ступінь реалізації заздалегідь визначених (директивних) напрямів взаємодії характеризується відношенням загальної кількості встановлених напрямів взаємодії до

загальної кількості напрямів взаємодії, які потрібно встановити в процесі її організації. Саме це відношення береться як загальний показник ефективності організації взаємодії E , тобто

$$E = \frac{N^{(0)}}{N} = \frac{\sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^n C_{ij}^{(0)}}{\sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^n C_{ij}}. \quad (5)$$

Поряд із загальним показником (5) можна використовувати також часткові показники ефективності організації взаємодії при виконанні різних завдань ВФ₁ та ВФ₂:

$$e_{ij} = \frac{C_{ij}^{(0)}}{C_{ij}}, \quad i \in I, j \in J. \quad (6)$$

Таким чином, визначені загальний і часткові показники ефективності організації взаємодії ВФ₁ та ВФ₂, які за своїм фізичним змістом характеризують відношення загальної кількості встановлених напрямів взаємодії до загальної кількості напрямів взаємодії, які потрібно встановити при її організації [4].

Виходячи з викладеного визначаються пріоритетні напрямки і ключові принципи побудови ефективної інноваційної моделі взаємодії Держспецтрансслужби з іншими суб'єктами і силами національної безпеки держави. Це, зокрема:

- законність;
- централізованість управління;
- відповідальність суб'єкта за прийняті рішення;
- чітке розмежування повноважень між силами забезпечення безпеки і водночас тісна взаємодія на законодавчому рівні щодо вжиття заходів, пов'язаних з національною безпекою держави;
- оперативне взаємне інформування і узгодженість дій сил забезпечення національної безпеки;
- комплексний системний підхід до використання сил і засобів технічного покриття;
- постійна готовність до вжиття заходів будь-якої інтенсивності виходячи з принципу достатності з метою реалізації національних інтересів;
- постійне підтримання високого рівня професіоналізму структурних підрозділів Державної спеціальної служби транспорту в забезпеченні національної безпеки, відповідності вимог до якості їх підготовки міжнародним стандартам у цій сфері;
- раціональна дислокація структурних підрозділів з урахуванням потенційної небезпечності об'єктів і територій;
- пріоритетне вжиття заходів щодо запобігання виникненню та ескалації безпекогенних чинників;
- соціальна захищеність суб'єкта;
- використання позитивного світового досвіду організації діяльності в процесі реалізації державної політики національної безпеки.

На підставі визначення загальних і часткових показників ефективності організації взаємодії ВФ₁ та ВФ₂ і розгляду пріоритетних напрямів та ключових принципів побудови ефективної інноваційної моделі взаємодії Держспецтрансслужби з іншими суб'єктами і силами національної безпеки держави встановлено суб'єктів взаємодії, з якими необхідно вживати ефективних дієвих заходів під час спільного виконання завдань у загальній системі національної безпеки. До таких суб'єктів слід віднести:

1. Суб'єкти, під керівництвом яких організується взаємодія на загальнодержавному рівні:

- Рада національної безпеки і оборони України;
- Міністерство інфраструктури України;
- Генеральний штаб Збройних Сил України (в мирний час і в особливий період.);
- міжвідомчі оперативні штаби (з надзвичайних обставин техногенного та природного характеру).

2. Суб'єкти прямої взаємодії:

- структурні підрозділи Міністерства інфраструктури України;
- Генеральний штаб Збройних Сил України;
- Державна служба України з надзвичайних ситуацій, Національна гвардія України, Державна прикордонна служба України.

3. Суб'єкти, під керівництвом яких здійснюється організація взаємодії на територіальному рівні:

- органи державного управління територіального рівня (в особливий період, у надзвичайних ситуаціях техногенного та природного характеру);
- територіальні управління Державної служби з надзвичайних ситуацій;
- територіальні органи МВС (у надзвичайних ситуаціях техногенного та природного характеру).

Для забезпечення ефективності моделі взаємодії всіх суб'єктів і сил забезпечення національної безпеки держави необхідно внести пропозиції автора в нормативно-законодавчі акти щодо організаційно-правових основ ефективного застосування і взаємодії Державної спеціальної служби транспорту спільно із силами національної безпеки стосовно:

- визначення законодавчого режиму спільного виконання завдань (мирний час, воєнний стан, надзвичайний стан, особливий період, режим надзвичайної екологічної ситуації);
- установа організації штатної структури підрозділів Державної спеціальної служби транспорту та взаємодіючих структур (кількісний склад частин та підрозділів, озброєння, техніки, спеціальної техніки), що залучаються до виконання завдань залежно від ситуацій виходячи з їх реальних можливостей і комплектування;

– розробки реальних взаємних планів взаємодії чи спільного використання сил і засобів, затверджених Генеральним штабом ЗСУ;

– наявності і надійності функціонування засобів управління, передачі інформації, прихованого управління силами та засобами;

– установа загального рівня організації інформаційного обміну між суб'єктами взаємодії;

– з'ясування загально визначеного рівня ресурсного (матеріально-технічного) забезпечення суб'єктів взаємодії і можливості відновлення витрачених ресурсів;

– постійної готовності і високого рівня навченості органів управління, підпорядкованих сил для спільного виконання завдань.

Висновок. У статті наведено теоретичне узагальнення та нове вирішення актуального завдання в галузі науки «Державне управління», що стосується ролі і місця Державної спеціальної служби транспорту як суб'єкта національної безпеки України в загальній системі безпеки держави, яка забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері транспорту, дорожнього господарства та інфраструктури в мирний час та в умовах воєнного і надзвичайного стану.

На теоретичному й практичному рівнях здійснено науково-теоретичне обґрунтування розробленої методики оцінювання ефективності функціонування Держспецтрансслужби, встановлено пряму залежність ефективності функціонування наявних сил і засобів служби від оборонних витрат на суб'єкт, а також на його виробничі можливості.

Здійснено концептуальний аналіз, обґрунтування й розробку теоретичних положень і практичних рекомендацій, пов'язаних із визначенням ролі Державної спеціальної служби транспорту, її взаємодії з іншими суб'єктами Воєнної організації держави в забезпеченні національної безпеки держави, а також експрес-аналіз форм і способів взаємодії Держспецтрансслужби з іншими силами забезпечення національної безпеки, що дає можливість у подальшому визначити спільні і специфічні форми та способи такої взаємодії в процесі виконання завдань із забезпечення національної безпеки.

Розроблено інноваційну модель взаємодії Держспецтрансслужби з іншими суб'єктами (силами) національної безпеки в різних умовах виконання завдань, яка є практичною основою для вироблення конкретних механізмів взаємодії сил національної безпеки, особливо на територіальному рівні, визначення спільних і специфічних форм та способів дії. Практичне використання такої моделі може бути підґрунтям для наукового су-

проводу заходів щодо реформування застосування Воєнної організації держави в загальній системі національної безпеки при відповідних загрозах, в умовах обмеженого фінансування з урахуванням перспектив інтеграції України в НАТО.

Використання розроблених концептуальних засад і моделі взаємодії Державної спеціальної служби транспорту з іншими суб'єктами Воєнної організації України в системі забезпечення національної безпеки, її практичне впровадження дадуть можливість зменшити чисельність управлін-

ських апаратів військових формувань, значно скоротити витрати на їх утримання, підвищити ефективність діяльності всіх суб'єктів Воєнної організації держави під час виконання завдань за призначенням.

Перспективи подальших досліджень. Основним напрямом подальших досліджень може бути вдосконалення комплексної моделі взаємодії Державної спеціальної служби транспорту з іншими суб'єктами системи національної безпеки зразка 2015–2021 рр.

Список використаних джерел

1. Вишневський А. Влада дала шанс держслужбі. Чи реальний? [Електронний ресурс] / Андрій Вишневський, Інна Солодка. – Режим доступу : [http:// gazeta.dt.ua/ POLITICS/lada_dala_shans_derzhsluzhbi_chi_realniy.html](http://gazeta.dt.ua/POLITICS/lada_dala_shans_derzhsluzhbi_chi_realniy.html)
2. Державне управління : навч. посіб. / [А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна, Л. Ю. Гордієнко] ; за ред. А. Ф. Мельник. – К. : Знання-Прес, 2003 – 343 с. – (Вища освіта XXI ст.)
3. Модернізація державного управління та європейська інтеграція України : наук. доп. / Ю. В. Ковбасюк, К. О. Ващенко, Ю. П. Сурмін та ін. ; за заг. ред. д-ра наук з держ. упр., проф. Ю. В. Ковбасюка. – К. : НАДУ, 2013. – 120 с.
4. Методика оцінки ефективності організації взаємодії військових формувань / [І. О. Кириченко, В. І. Тробюк, Ю. В. Аллеров, В. М. Клішин] // Честь і закон. – 2006. – № 3. – С. 11–16.
5. Коліушко І. Завдання і перспективи подальшого розвитку законодавства про державну службу [Електронний ресурс] / Ігор Коліушко. – Режим доступу : <http://www.pravo.org.ua/publiczna-administratsiia/derzhavna-sluzhba/1033-tasks-and-prospects-for-further-development-of-civil-serviceua.html>
6. Малигін О. В. Врахування впливу системи на взаємодію факторів когнітивної моделі міжнародних відносин / О. В. Малигін // Україна в системі глобального інформаційного обміну: теоретико-методологічні аспекти дослідження і підготовки фахівців. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2011. – С. 20–26.
7. Нижник Н. Р. Національна безпека України (методологічні аспекти, стан і тенденції розвитку) : навч. посіб. для вищ. навч. закл. / Н. Р. Нижник, Г. П. Ситник, В. Т. Білоус. – Ірпінь : [б. в.], 2000. – 304 с.
8. Про Державну спеціальну службу транспорту [Електронний ресурс] : Закон України від 5 лют. 2004 р. № 1449-IV. – Режим доступу : [http:// zakon4.rada.gov.ua/laws/ show/105/](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/105/)
9. Рачинський А. П. Ефективність систем управління персоналом органів державної влади [Електронний ресурс] / А. П. Рачинський. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/e-journals/Patp/2009_2/09rapodv.pdf
10. Ситник Г. П. Державне управління у сфері національної безпеки (концептуальні та організаційно-правові засади) : підручник / Г. П. Ситник. – К. : НАДУ, 2012. – С. 70,130–140,192–197, 544.

References

1. Andriy Vyshnevs'kyi, Inna Solodka Vlada dala shans derzhsluzhbi. Chy real'nyy? / Andriy Vyshnevs'kyi, Inna Solodka–Rezhym dostupu: http://gazeta.dt.ua/POLITICS/rada_dala_shans_derzhsluzhbi_chi_realniy.html. [The government gave a chance to the civil service. Is it real?]
2. Derzhavne upravlinnya: navch. posib. / A. F. Mel'nyk, O. Yu. Obolens'kyi, A. Yu. Vasina, L. Yu. Hordiyenko; za red. A. F. Mel'nyk. – K. : Znannya-Pres, 2003. – 343 s. (Vyshcha osvita KhKhI st.). [Public administration]
3. Covbasyuk Yu. V., Vachenco K. O., Syrmin Yu. P. and other, Modernization of of state administration and of European of integration of Ukraine : sciences. dop. / for zag. editor of d-ra sciences from state . upr., pпов. Yu. V. Covbasyuka. – K.: НАДУ, 2013. – 120 s.
4. Kirichenko I. O., Trobyuk V.I., Allerov Yu. V., Klishin V. M. Metodika otsinki effektivnosti organizatsii vzaemodii viyskovikh formuvan. // Chest i zakon. – 2006. – № 3. – S. 11–16.5. [Methods of assessing the effectiveness of the organization of interaction of military forces]
5. I. Koliushko Zavdannya i perspektyvy podal'shoho rozvytku za-konodavstva pro derzhavnu sluzhbu / Ihor Koliushko – Rezhym dostupu: <http://www.pravo.org.ua/publiczna-administratsiia/derzhavna-sluzhba/1033-tasks-and-prospects-for-further-development-of-civilservice-ua.html>. [Targets and perspective of the further legal elaboration in civil service sphere]
6. Maligin O.V. Vraxuvannya vplivu sistemi na vzaemodiyu faktoriv kognitivnoi modeli mizhnarodnix vidnosin [Taking into account of influence of the system is on cooperation of factors of kognitivnoji model of international relations] // Ukraïna v sistemі globalnogo informacijnogo obminu: teoretiko-metodologichni
7. Nizhnik N. R., Sitnik G. L., Bilous V. T. Nacionalna bezpeka ukraïni (metodologichni aspekti, stan i tendencii rozvytku) [National safety of Ukraine (methodological aspects, state and progress trends)] : Navch. posib. dlya vishnix navchalnix zakladiv. – Ірпін, 2000 – 304 s.
8. Zakon ukraïni pro derzhavnu specialnu sluzhbu transportu [A law of Ukraine is On Government special service of transport](VidomostiVerxovnoi Radi Ukraïni(vvr), 2004, n 19, st. 269) m. Kïiv, 5 lyutogo 2004 roku n 1449-iv Rezhim dostupu : [http://zakon4.rada.gov.ua/laws/ show/105/](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/105/).
9. Rachyns'kyiA.P. Efektyvnist'system upravlinnya personalom orhaniv derzhavnoui vlady/Rachyns'kyiAnatolijPetrovych. – Rezhym dostupu: http://www.nbu.gov.ua/e-journals/Patp/2009_2/09rapodv.pdf. [Effectiveness of the personnel management systems in the public authorities]
10. SitnikG.P. Derzhavne upravlinnya usferinacionalnoi bezpeki [State admin-istration is in the field of national safety] (konceptualni ta organizacijno-pravovi zasady): pidruchnik / G. P. Sitnik. – k. : nadu, 2012. – s.70,130-140,192-197, 544.